

Predikan, Korskyrkan Borås den 26 november, av Micael Nilsson

Jona – när det känns som om du vill fly från Gud

Predikotext: Jona 1:1-3

I höst möter vi människor. Människor som mött Gud och som har något att berätta om det. Det är människor vi möter i bibeltexten. Och det är, tycker många av oss, förunderligt hur nära de kan komma oss.

Idag ska du få möta en man som heter Jona. Han ska berätta för oss hur det kan vara när man vill fly. Jag tror att de flesta av oss känt det som om vi gärna skulle vilja fly ibland. Men Jona har någonting ännu djupare att berätta. Han kände det som om han skulle vilja fly från Gud. Inte för att han inte trodde på Gud utan för att han inte tyckte om det som Gud utmanade honom till.

Har du velat fly från Gud någon gång? Vilka orsaker kan man ha till det? Kanske missförstånd om vem Gud är. Om man ser Gud som en hård, dömande, sträng, livsförnekande kraft kanske man vill fly från Gud. Jag har verkligen mött människor som sett på Gud så och som därför flytt Gud istället för att söka Gud.

En annan orsak kanske är bekvämlighet. Vi vill bestämma över våra egna liv utan att någon Gud ska lägga sig i. Det värsta är att vi då kanske får som vi vill. Min envisa katt hängde på dörrhandtaget och ropade att han ville ut. Jag sa: - Du vill inte ut. Det är regn, kallt och nästan storm. Katten hängde kvar, tog spjörn med tassarna och försökte bända upp dörren. Då sa jag: OK, du är så dum att du ska få som du vill. Dörren öppnades och katten for ut med en väldig fart. Hon kom till busken utanför dörren när hon insett vad hon gjort. Två sekunder senare hängde hon på handtaget igen, på utsidan av dörren och tiggde och bad om att få komma in. Och jag kom ihåg, när katten kom in, genomblöt och arg på mig, hur många gånger jag tjatat på Gud att få som jag velat. Det värsta med att fly från Gud för att få som man själv vill är att man kanske får som man själv vill. Man kanske får sitt liv utan Gud.

En tredje orsak är kanske rädsla. Vi vågar inte lita på att Gud leder oss rätt. På min expedition hänger en liten påminnelse till mig: ”Guds vilja leder oss aldrig dit Guds kraft inte kan bära oss och Guds nåd inte kan bevara oss.”

Profeten Jona ville fly från Gud. Varför? Jona tyckte att Gud hade fått en dålig idé. Vi läser några verser, Jona 1:1-3: *”Herrens ord kom till Jona, Amittajs son: ”Bege dig till Nineve, den stora staden, och håll en straffpredikan. Jag har fått ögonen på ondskan där.” Och Jona gav sig i väg, men för att fly till Tarshish, bort från Herren. Han vandrade ner till Jafo och fann där ett skepp som skulle till Tarshish. Han betalade för resan och gick ombord för att följa med till Tarshish, bort från Herren.”*

Vad ska du i TARSHISH att göra?

Jag undrar vad Tarshish var för plats.

Var Tarshish en idyllisk liten småstad, med vackra hus, välskötta trädgårdar och med bilar uppkörda som ett pärlband på krattade uppfarter?

Och folket i Tarshish... hur var de? Säkert som folk är mest. Trevligt folk.

Kanske var Tarshish en plats för dem som gjorde så gott de kunde, men där ingen egentligen frågade efter Gud eller Guds vilja. Det gick ju bra ändå – eller?

Fanns det kyrkor i Tarshish? Kyrkor dit människor gick för att fira gudstjänst då söndagen kom, men där tron märktes mycket lite mellan måndag morgon och fredag kväll. Där tron fick vara en privatsak, och där det var en hederssak att inte *"tränga sig på"*.

Var det så det var med Tarshish?

Kanske var Tarshish en plats där den egna välfärden blivit viktigare än de mångas fattigdom. Där man vant sig vid att vända bort blicken så länge att all medkänsla tynat bort; där integritetsgränsen gick längst det vita staketet omkring tomten: - *Hit men inte längre.*

Var Tarshish en plats där det gällde att hålla takten med Svensson och Johansson i jakten på det som var nyare, snabbare och bättre? Var det en sådan plats Tarshish var?

Var Tarshish en plats där man aldrig någonsin fällde en tår för de förlorade? Där ingen smärta fanns för en värld utan Kristus. En plats där det fanns gott om religion...
...men mycket lite kristendom.

Var Tarshish den breda vägens land; den bekväma vandringen mot förtappelsen, där ingen längre visste vad det var att försöka hålla balansen med Kristus på den smala vägen som leder till livet? Var Tarshish en plats för människor på flykt från Gud?

Varför dessa frågor? Jo, för att vi idag läser berättelsen om en man som flydde till Tarshish. Detta är berättelsen om Guds kallelse för en människa, och om hans gensvar.

Det är dessutom också en berättelse om våra liv.

Profetens möte med Guds kallelse kan på sätt och vis sammanfattas m.h.a. ett antal platser:

GAT HAHEFER

Det första är en plats som heter Gat Hahefer.

Det är kallelsens stad. 2 Kon 14:25 antyder att det kanske var på den platsen Jona tog emot sin kallelse.

Det fanns en kallelsens plats i Jonas liv. Vi läser bara att *"Herrens ord kom till honom"*. Vi läser inte om hur det gick till. Men hur det nu gick till visste Jona: Gud har talat! *"Herrens ord kom till honom."*

Detta är en fantastisk erfarenhet. Det beskriver hur det är när orden tränger ut ur pärmarna och inte längre bara är intressanta ord i en bok utan Guds personliga tilltal till just dig och just nu. När Guds ord kommer till dig blir de personliga med dig. Jag funderar över några tillfällen där Guds ord kommit till mig.

Jag minns **söndagsskolans klassrum**, där Gud ord först kom till mig, där jag först fick ta del av de enkla bibeltexterna, och hur det gjorde ett outplånligt intryck i mitt liv.

Jag minns **tältet** där jag bad min bön om att få bli ett Guds barn. Jag minns **lägerplatsen** där Gud tog ett fast grepp om mitt liv. Jag minns **källarrummet** i en liten kyrka där Guds Ande föll över en grupp tonåringar i bön.

Jag minns **bänken** jag satt på när jag först började längta efter att få predika. Jag minns **talarstolen** där jag avlade mitt första vittnesbörd.

Det fanns en kallelsens plats i Jonas liv. Det har funnits en kallelsens plats i mitt liv. Det har det nog också gjort i ditt liv. Platser, tider, där Guds ord kom till dig.

Minns du hur det utmanade dig? Minns hur det rörde vid din längtan? Kallelsens plats.

NINEVE

Den andra staden är Ninive. Det var platsen dit Gud kallat Jona. Nineve var utmaningen och uppdraget. Där skulle Jona fullborda sitt livsuppdrag. Hans liv hade en mening. Hans tid på jorden hade ett syfte. Jona måste gå till Nineve och predika för folket där. Men uppdraget var tufft. Nineve var Assyriens huvudstad, och historiker säger att det just då var världens största och mäktigaste stad.

Folket där levde i synd. När ett folk vänder sig bort från Gud kommer det att få konsekvenser. Men Gud är kärlekens Gud och vill ge folket en möjlighet att omvända sig från sina onda vägar. Så många människors liv stod på spel. Därför kallade Gud Jona till Nineve.

Staden Nineve står som en symbol för vår livsuppgift. Du har ett Nineve i ditt liv. En plats, en uppgift, som du är bestämd för och kallad till.

JAFO

Nästan anhalt är hamnstaden Jafo. Jona går till Jafo för att söka upp ett skepp. Jafo var platsen där Jona måste ta ställning. Jafo är platsen för det stora valet. Jafo är ja eller nej.

Valet var naturligtvis inte så lätt att göra för Jona. Så mycket i hans liv sa nej. Assyrien var Israels fiender. Att gå till Nineve och predika var som att be om nåd för sina bödlar. Tio av Israels stammar kom också senare att föras bort i fångenskap till just Assyrien. Det har aldrig varit lätt att be för sina följare. Det har aldrig varit lätt att välsigna dem som förbannar oss. I Jafo gör Jona sitt val.

Du har en kallelens plats i ditt liv, där Guds ord kommer till dig. Och det finns ett Nineve i ditt liv, dit du är kallad.

Nineve är många gånger en tuff utmaning, och så ofta känns Guds kallelse så. Uppgiften är för stor. Tjänaren för liten. Men det är Guds väg för ditt liv och för din tid på jorden. Det är därför du är här. Och när ditt liv en dag tar slut kommer du att vara lycklig om du valde att följa Guds kallelse, för då har ditt liv haft en mening.

Därför finns också ett Jafo för oss alla. En plats där vi gör vårt val. En överlåtelsens plats. Kanske att denna kyrkolokal idag skulle kunna vara ditt Jafo. En plats för viktiga beslut och för överlåtelse.

Dessvärre väljer Jona för ett ögonblick bort Guds kallelse.

Och där finns, just då, en lämplig båt som väntar på honom. Den tar oss till plats nummer fyra:

TARSHISH

Tarshish låg förmodligen på Spaniens sydvästra kust. För en jude var det världens ände. Gud kallade Jona österut, men han flyr så långt väster ut det gick att komma.

Tarshish står för vår flykt undan Gud. Ödesmättade ord säger att flykten undan Nineve blev en flykt undan Guds ansikte. Hur kunde Jona tro att det går att fly från Gud?

Du kan aldrig fly Gud. Du kan förstås försöka men din flykt får alltid konsekvenser. Bibeltexten säger: "*Han betalade för resan.*" Priset för att fly Gud kan bli högt.

Tarshish är ett försök att fly vad våra liv egentligen borde handla om. Tarshish är ett försök att pruta med Gud.

Gud säger: - OFFER.

Vi svarar: - LAGOM.

Gud säger: - Ge mig DITT LIV.

Vi svarar: - Du får en timme SÖNDAG FÖRMIDDAG.

Gud säger: - Jag söker HÄNGIVNA HJÄRTAN.

Vi svarar: - Vi måste akta oss för FANATISM.

Gud frågar efter vår KRISTENDOM.

Vi svarar med vår RELIGION.

Gud kallar oss till NINEVE. Vi flyr till TARSHISH.

EN OKÄND STRAND VID MEDELHAVETS KUST

Men flykten till Tarshish är inte slutet på berättelsen. Nästa plats är okänd, men viktig.

Jona lyckas inte fly. Gud genskjuter honom. Sanningen kommer ifatt. Jona kastas av skeppet och hamnar i havets djup, och hamnar tillslut upp på en okänd strand. I djupet har Jona fått göra upp sin sak med Gud. Nu sitter han på stranden. Och då läser jag några av de vackraste orden i boken om Jona. Lyssna, Jon 3:1: *"...Herrens ord kom för andra gången till Jona..."*

Detta är en berättelse om nåd!

Du kanske är på flykt undan Gud och undan dig själv och undan din längtan. Men Gud genskjuter dig i djupet. Och det du förlorat kan du återfå.

Andreas, en ung man, berättar hur han började gå till kyrkan, men när Gud kom "för nära" flydde han. Och han flydde i många år. Men så berättar Andreas: *"...på sommarlovet... åkte jag upp till mina vänner igen och jag hittade tillbaka till deras gemenskap och nu såg jag den för vad den var och hur värdefull och viktig den var. Jag kapitulerade inför den och på en ungdomskonferens så förstod jag att Gud hade sökt mig under hela mitt liv men att jag hade flytt från honom. Nu ville jag inte fly längre, att fly hade blivit tröttsamt. Det var dags att stanna upp och möta Gud. Under en bönekväll den 14:e augusti 2004 så blev jag frälst."*

Många människor sitter just nu på båten från Nineve till Tarshish, för att upptäcka att det inte går att fly Gud, bara att mista Hans välsignelse. Själva pulsen i livet. Meningen med allt. Under det att Gud, hela tiden säger: - *Stig ur den där båten. Avbryt flykten. Dra till Nineve!*

Om denna predikan angår dig så tror jag att du vet det.

Jag tror att du vet om du just nu håller på att förverkliga det Gud sa över ditt liv den där gången Guds ord kom till dig. Jag tror också att du vet om du sitter på en båt på väg till Tarshish, på flykt undan Gud.

Det fanns så många vinster med att fly dit. Men det fanns också en kostnad. *"Han betalade för resan."* Du förlorade din ögonkontakt med Gud.

Det mest fantastiska med Jona bok är att den innehåller två berättelser. Den är berättelsen om små människor med alltför små perspektiv som fastnar i sig själva och snärjs av sin egen feghet, men det är framförallt berättelsen om Guds tålmod och kärlek. Hur Gud genskjuter oss i vår flykt och möter oss på nytt. Kanske först i djupet, i prövning och mörker. Det är berättelsen om hur Guds ord kommer till dig en andra gång. Det är berättelsen om Guds nåd. Och om din möjlighet att göra som Jona – och som Andreas som sa: *"... att fly hade blivit tröttsamt. Det var dags att stanna upp och möta Gud."*

Så kanske det kan vara just nu för några av oss.